

Notitie

Opdrachtgever: A. van Straten, HDK Architecten
Auteurs: E. van Doorn & S.D. Elzerman
Betreft: Quick scan Gemeenlandsedijk Noord te Abbenbroek
Projectnummer: 2795
Datum: 13 februari 2023
Status: Definitief



Bureau Stadsnatuur

bezoekadres:
Natuurhistorisch Museum Rotterdam
Westzeedijk 345
3015 AA Rotterdam
telefoon: 010 – 266 04 70
e-mail: info@bureaustadsnatuur.nl
www.bureaustadsnatuur.nl

Inleiding

In het kader van de bouw van 46 woningen op een terrein in de gemeente Nissewaard, provincie Zuid-Holland, is een verkennend natuuronderzoek, ook wel quick scan Wet natuurbescherming genaamd, uitgevoerd. Het plangebied ligt tussen de Gemeenlandsedijk Noord en de Rondweg in Abbenbroek (Figuur 1). Ten tijde van de quick scan was het een braakliggend terrein.



Figuur 1. Het plangebied bevindt zich ten noorden van de dorpskern Abbenbroek (rood kader). Ten oosten van het plangebied ligt de Bernisse (luchtfoto: PDOK).

Methodiek

Omdat de voorgenomen ontwikkeling effect kan hebben op beschermde natuurwaarden is in het kader van de Wet natuurbescherming (hierna te noemen 'Wnb') een ecologisch vooronderzoek uitgevoerd. Op basis van deze quick scan kunnen beschermde situaties aan het licht worden gebracht, al dan niet worden uitgesloten indien geen geschikte biotopen/verblijfplaatsen aanwezig zijn. Naast de soortenbescherming wordt ook gekeken naar mogelijke effecten op beschermde gebieden en beschermde houtopstanden.

Soortenbescherming

De quick scan richt zich op de strikt beschermde soorten van de Wet natuurbescherming. Dit zijn de soorten die beschermd worden op basis van de Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn alsmede landelijke wetgeving (waaronder vogels met jaarrond beschermde nest- of vaste verblijfplaats, Ministerie van LNV 2009). Op basis van art. 3.10 is een aantal soorten landelijk beschermd, waarvoor de provincies vrijstellingen kunnen instellen. Dit geldt in Zuid-Holland voor een aantal zoogdieren, amfibieën en planten (Provinciale Staten van Zuid-Holland 2016). Vanzelfsprekend geldt voor deze soorten wel de Zorgplicht. Voor een uitgebreide uitleg van de Wet natuurbescherming en beschermde soorten in Zuid-Holland wordt verwezen naar de bijlage.

In het kader van de soortenbescherming is een veldinventarisatie in combinatie met een bureauonderzoek uitgevoerd. Het (potentiële) voorkomen van een beschermde plant- of diersoort is hierbij zoveel mogelijk in kaart gebracht. Middels een bureauonderzoek zijn actuele verspreidingsgegevens van beschermde soorten verzameld (o.a. RAVON 2023; FLORON 2023; De Vlinderstichting 2023a en 2023b; Sovon Vogelonderzoek Nederland 2018; Creemers & Van Delft 2009). Dit levert een lijst met beschermde soorten op die in de omgeving voorkomen. Daarnaast is de Nationale Databank Flora & Fauna (NDFF) geraadpleegd. De NDFF is de landelijke database met waarnemingen van flora en fauna die zowel door professionals als amateur natuurliefhebbers verzameld zijn.

Vervolgens is op 24 januari 2023 een veldinventarisatie uitgevoerd, waarbij gekeken is naar de (mogelijk) aanwezige beschermde soorten en de functie die het plangebied kan vervullen voor deze soorten. De weersomstandigheden waren voldoende gunstig om een betrouwbaar beeld van de situatie te krijgen (bewolkingsgraad 8/8, temperatuur 4°C, wind west 4 Bft.).

Gebiedsbescherming

In het kader van de gebiedsbescherming (art. 2.1-2.11 uit Wnb) is een bureaustudie uitgevoerd. Hierbij is een analyse gemaakt van de te verwachten externe effecten die kunnen optreden als gevolg van de werkzaamheden en de nieuwe inrichting van het terrein. De analyse heeft zich gericht op effecten op beschermde natuurgebieden van het Europese netwerk Natura 2000 en het Natuurnetwerk Nederland (voormalige Ecologische Hoofdstructuur). Wanneer wezenlijke effecten te verwachten zijn dan kan dit aanleiding zijn voor vervolgonderzoek, zoals het berekenen van de stikstofdepositie.

Beschermde houtopstanden

De bescherming van bossen, bomenlanen en monumentale bomen buiten de bebouwde kom is geregeld in art. 4.1-4.7 uit de Wnb. Voor bomen binnen de bebouwde kom, wat hier aan de orde is, kan een gemeente echter zelf bepalen of hier voorwaarden aan het kappen verbonden zijn.

Gebiedsbeschrijving

De dorpskern van Abbenbroek ligt ten zuiden van het plangebied. Rondom het dorp Abbenbroek liggen polders met akkers en grasland. Deze polders hebben een open karakter. Ten oosten van het plangebied ligt recreatiegebied de Bernisse (Figuur 1). Dit is een waterrijk gebied met de waterloop Bernisse als kern. De Bernisse loopt over Voorne-Putten vanaf Heenvliet in het noorden tot de Spuisluis bij het Spui aan de zuidkant van het eiland. De Bernisse is omgeven door natte elzenbroekbossen, wilgenvloedbossen en lissenooibos. Het plangebied ligt ingesloten tussen de Gemeenlandsdijk Noord aan de westkant en de Rondweg aan de oostkant (Figuur 2). Aan de noord- en zuidzijde staan woningen en schuren.



Figuur 2. De ligging van het plangebied aan de Gemeenlandsedijk Noord bij Abbenbroek is weergegeven met een rood kader (luchtfoto: PDOK).

Vanaf de Gemeenlandsedijk Noord is een ingang naar het plangebied. Het gebied ligt al braak sinds 2008. Voor die tijd was hier een bedrijf gevestigd met bedrijfsloodsen. Deze loodsen zijn in 2007 gesloopt. In het plangebied zijn hoogteverschillen, doordat een deel van de aarde afgegraven is en als gronddepot neergelegd is. Tijdens het veldbezoek was veel water aanwezig in de afgegraven delen. Een deel van het gebied is sterk verruigd en een gedeelte van het gebied bestaat uit steengruis van de gebouwen die er hebben gestaan (Figuur 3).



Figuur 3. Impressie plangebied. Foto's bovenaan vormen een overzicht van het terrein vanaf noordkant. Foto linksonder is een overzicht van de zuidkant van het terrein. Foto rechtsonder is een impressie van de verruiging van het terrein.



Figuur 4. Het inrichtingsplan op hoofdlijnen (bron: R3 Advies).

De initiatiefnemer is voornemens het plangebied te ontwikkelen voor woningbouw (Figuur 4). Er zal hierbij grondverzet plaatsvinden, een watergang aan de westzijde van het terrein wordt gedempt en een nieuwe watergang wordt centraal in het plangebied gegraven.

Resultaten

Soortenbescherming

Op basis van de gegevens uit het bureauonderzoek, het veldbezoek en de aanwezige biotopen is een inschatting gemaakt met betrekking tot het (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten onder de Wet natuurbescherming. Deze worden hieronder per soortgroep behandeld.

Flora

Het plangebied bestaat voornamelijk uit een kruidenrijke vegetatie. Naast diverse soorten grassen zijn ruigte kruiden aangetroffen zoals Akkerdistel *Cirsium arvense*, Canadese fijnstraal *Erigeron canadensis*, Duizendblad *Achillea millefolium*, Gewone hoornbloem *Cerastium fontanum*, Gewone melkdistel *Sochus oleraceus*, Grote brandnetel *Urtica dioica*, Herik *Sinapis arvensis*, Kleine klaver *Trifolium dubium*, Vogelmuur *Stellaria media*, Kleine ooievaarsbek *Geranium pusillum*, Kleine veldkers *Cardamine hirsuta*, Kruipende boterbloem *Ranunculus repens*, Ridderzuring *Rumex obtusifolius*, Madeliefje *Bellis perennis*, Rietgras *Phalaris arundinacea*, Rode klaver *Trifolium pratense*, Smalle weegbree *Plantago lanceolata*, Vijfvingerkruid *Potentilla reptans*, Speerdistel *Cirsium vulgare*, Teunisbloem *Oenothera spec.*, Gevlekte rupsklaver *Medicago arabica* en een Kruiskruid *Jacobaea* (Figuur 3 en Figuur 5). Naast ruigtekruiden zijn ook Braam *Rubus spec.* en Klimop *Hedera helix* aangetroffen. De gedetermineerde soorten in het plangebied kunnen allemaal goed tegen vochtige omstandigheden en hebben een voorkeur voor een voedselrijke of verstoorde bodem.



Figuur 5. Impressie van de plantengroei op steengruis.

Uit de verspreidingsgegevens komt naar voren dat er geen groeiplaatsen van beschermde soorten in de omgeving van het plangebied aanwezig zijn. Tevens zijn Rode lijst-soorten in de omgeving, voor zover bekend, nauwelijks aanwezig. Enkel de Oosterse Morgenster *Tragopogon pratensis ssp. orientalis* is een plant die op de

Rode Lijst aangegeven staat als kwetsbaar (FLORON 2023). Deze soort wordt vaak ingezaaid door het uitstrooien van bloemenmengsels. Het is niet uitgesloten dat de Oosterse morgenster op deze wijze in de omgeving van het plangebied gekomen is. De groeiplaatsen van beschermde soorten liggen op grote afstand. Op basis van de verspreidingsgegevens en de biotoop in het plangebied zijn beschermde planten niet te verwachten.

Vissen en weekdieren

Langs het plangebied lopen beschoeide watergangen. Deze watergangen staan in verbinding met de Bernisse. In de omgeving van het plangebied zijn enkel algemeen voorkomende vissen aangetroffen. Het gaat hierbij onder andere om Baars *Perca fluviatilis*, Brasem *Abramis brama*, Kolblei *Blicca bjoerkna* en Blankvoorn *Rutilus rutilus*. Deze waarnemingen zijn in de Bernisse gedaan. In de Bernisse ligt een forellenvijver. Hengelsport wordt op grote schaal bedreven langs de Bernisse. Hierbij worden in het kader van visstandbeheer vissoorten uitgezet die worden aangekocht van kwekers. De beschermde Grote modderkruiper *Misgurnus fossilis* is de afgelopen 20 jaar op Voorne-Putten nooit gevangen of waargenomen. Mogelijk heeft de aanwezigheid van brak/zout water invloed op de afwezigheid van deze beschermde vissoort.

In de omgeving van het plangebied zijn geen beschermde weekdieren waargenomen. Tijdens de rondgang door het plangebied is een klep van een Zwanenmossel *Anodonta cygnea* gevonden. Dit is een algemeen voorkomende zoetwatermossel. De aanwezigheid van Platte schijfhoren *Anisus vorticulus* is uit te sluiten op basis van de verspreidingsgegevens. De soort is de afgelopen 20 jaar niet op Voorne-Putten waargenomen. De aanwezigheid van (beschermde) vissen en weekdieren kan uitgesloten worden (Stichting ANEMOON 2021 en Kranenbarg *et al.* 2015).

Amfibieën en reptielen

Een beperkt aantal amfibieën en reptielen is strikt beschermd op basis van de Habitatrichtlijn (Wnb 3.5). Op Voorne-Putten komen populaties van de beschermde Zandhagedis *Lacerta agilis* en Rugstreeppad *Epidalea calamita* in het Voornes Duin voor (Creemers & van Delft 2009). Deze soorten zijn niet te verwachten in het plangebied, omdat het terrein op grote afstand tot de bronpopulaties ligt en de habitatvoorkeuren van deze soorten niet overeenkomen met het aanwezige habitat in het plangebied. Alleen algemeen voorkomende amfibieën, zoals Bruine kikker *Rana temporaria*, Gewone pad *Bufo bufo* en Kleine watersalamander *Lissotriton vulgaris*, zijn te verwachten in en rond het plangebied. Deze soorten staan op de provinciale vrijstellingslijst (Provinciale Staten van Zuid-Holland 2016). Het is niet uitgesloten dat deze amfibieën voorkomen in de watergangen rond het plangebied. Het is mogelijk dat een rondzwervend exemplaar in het plangebied terechtkomt. Voor de amfibieën van de provinciale vrijstellingslijst geldt de Zorgplicht.

Insecten

Onder de beschermde insecten vallen diverse strikt beschermde vlinders, libellen en kevers. Beschermde insecten kunnen op basis van verspreidingsbronnen en het ontbreken aan geschikt habitat worden uitgesloten (De Vlinderstichting 2023a en 2023b, Bos *et al.* 2006). Van drie soorten libellen is de aanwezigheid in Zuid-Holland vastgesteld (Muusse 2020). Gevlekte witsnuitlibel *Leucorrhinia pectoralis* is een soort van laagveenmoerassen en vennen en duinplassen. Hetzelfde geldt voor de Groene glazenmaker *Aeshna viridis*. Deze soort is gebonden aan krabbenscheervelden in laagveengebieden. Dit habitattype komt niet voor in en rond het plangebied, omdat het terrein omgeven is door kleipolders. De Rivierrombout *Gomphus flavipes* komt voor langs het Spui en de Oude Maas. De larvenhabitat bestaat uit zandige substraten in ondiepe, onbegroeide, stromingsluwe riviertrajecten (Vlinderstichting 2023b). Voor geen van de drie beschermde libellensoorten is het plangebied geschikt.

Naast libellen hebben tevens een aantal nationaal beschermde vlinders, zoals lepenpage *Satyrus w-album* en Sleedoornpage *Thecia betulae*, populaties in Zuid-Holland. Deze dagvlinders hebben specifieke waardplanten waarop de eieren gelegd worden en de rupsen zich ontwikkelen. Deze planten zijn niet aangetroffen in het plangebied. De ruigtekruiden op het terrein kunnen wel algemeen voorkomende dagvlinders aantrekken, zoals het Bruin blauwtje *Aricia agestis*. De waardplanten van deze vlindersoort bestaan uit diverse soorten

ooievaarsbek, met name Kleine ooievaarsbek en Gewone reigersbek *Erodium cicutarium*, zijn aangetroffen in het plangebied. Daarbij zijn nectarplanten als Boerenwormkruid *Tanacetum vulgare*, Gewoon duizendblad en Jacobskruiskruid *Jacobaea vulgaris* ook aangetroffen in het plangebied.

Beschermden kevers zijn tot nu toe nog nooit waargenomen op Voorne-Putten. Deze soorten vereisen vaak bomen als leefgebied. Bomen ontbreken in het plangebied.

Vogels

Alle in Nederland voorkomende vogelsoorten worden in beginsel gelijkwaardig beschermd onder de Wnb. Het is in het algemeen verboden om vogels te doden, te verontrusten, hun nesten en vaste rust- en verblijfplaatsen te verstoren. In de praktijk gaat het met name om werkzaamheden gedurende het broedseizoen. Buiten het broedseizoen zullen veel activiteiten minder problemen geven voor de meeste vogelsoorten. Uitzondering hierop vormt een selectie aan vogelsoorten waarvan de nesten een jaarronde bescherming genieten (Ministerie van LNV 2009). De nesten van deze soorten mogen ook buiten het broedseizoen noch verstoord, noch verwijderd worden. De jaarrond beschermde vogelsoorten zijn ingedeeld in vijf categorieën. Voor de soorten uit de vijfde categorie geldt alleen onder specifieke, ecologisch zwaarwegende omstandigheden een ontheffingsplicht.

Er is tijdens het veldbezoek gekeken naar grote nesten in bomen rond het plangebied. Deze zijn niet aangetroffen. De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van vogelsoorten die in bomen broeden kan uitgesloten worden. Rond het plangebied staan wel gebouwen waarin de jaarrond beschermde Huismus *Passer domesticus* en Gierzwaluw *Apus apus* kunnen nestelen. Deze potentiële nestplaatsen worden niet verstoord door de werkzaamheden in het plangebied.

Het voorkomen van jaarrond beschermde nesten in het plangebied kan worden uitgesloten.

Het plangebied is momenteel deels ondergelopen door stagnerend regenwater. Dit maakt het terrein interessant voor kleine steltlopers en weidevogels. Tijdens het veldbezoek vloog een Witgat *Tringa ochropus* op uit de naastgelegen watergang. Naast deze soort is in de winter tevens de Watersnip *Gallinago gallinago* te verwachten. Vogels, zoals Kleine plevier *Charadrius dubius*, Scholekster *Haematopus ostralegus* en Kievit *Vanellus vanellus* kunnen op braakliggende terreinen met steengruis als ondergrond tot broeden komen. Het plangebied is potentieel geschikt voor deze soorten. Bij het voorbelasten van het plangebied met bergen grond moet opgelet worden op Oeverzwaluw *Riparia riparia*. Indien de taluds steil zijn dan kunnen Oeverzwaluwen hier hun broedplaats in maken. De nesten van deze vogelsoorten zijn beschermd gedurende de broedtijd.

Nabij de voormalige toegangspoort tot het plangebied staat een kleine stenen structuur waarover Klimop groeit (Figuur 6). Hier kunnen kleine zangvogels, zoals Winterkoning *Troglodytes troglodytes* of Merel *Turdus merula* een nest maken.



Figuur 6. De Klimop op deze stenen structuur biedt nestgelegenheid voor kleine zangvogels.

De nesten van de bovengenoemde vogels zijn beschermd in de broedperiode en mogen niet opzettelijk verstoord of verwijderd worden op het moment dat ze in gebruik zijn. Veel kleine broedvogels broeden in grondnesten of nesten in lagere struiken. Het kan niet uitgesloten worden dat broedvogels in de omliggende bomen en bosschages broeden. De broedperiode van vogels loopt grofweg van half maart tot en met juli, maar is soortspecifiek. Om overtreding van de Wnb te voorkomen moet buiten de broedperiode van vogels gewerkt worden of voorkomen worden dat een vogel op het terrein tot broeden komt.

Zoogdieren

De strikt beschermde Bever *Castor fiber* komt voor in de Bernisse (Broekhuizen *et al.* 2016). Het plangebied biedt geen geschikt habitat voor deze soort, omdat geen brede watergangen aanwezig zijn of materialen voor de bouw van een burcht. Tijdens het veldbezoek waren de oevers van de watergangen gemaaid en zijn er geen sporen van Bever aangetroffen.

Een speciale groep zoogdieren betreft de vleermuizen. Alle soorten vleermuizen in Nederland zijn beschermd (art. 3.5 Wnb). De bescherming heeft niet alleen betrekking op de dieren zelf, maar ook op gebiedsfuncties. Het gaat hierbij om verblijfplaatsen, essentiële foerageergebieden en vaste vliegroutes. Afhankelijk van de soort en tijd van het jaar maken vleermuizen gebruik van bomen of gebouwen om in te verblijven (Limpens *et al.* 1997). Deze gebieden en objecten genieten bescherming gedurende het hele jaar, ook wanneer er op enig moment geen vleermuizen gebruik van maken. Deze jaarronde bescherming komt vanuit het feit dat vleermuizen netwerken gebruiken van gebieden en objecten, die samen dienstdoen als functioneel leefgebied.

In het plangebied staan geen bomen en zijn geen gebouwen die als verblijfplaats voor vleermuizen kunnen dienen (Figuur 3). Er zijn binnen het plangebied geen geschikte lijnvormige structuren die kunnen dienen als vaste vliegroute en er is geen groen dat aangemerkt kan worden als essentieel foerageergebied. De aanwezigheid van beschermde gebiedsfuncties kan uitgesloten worden.

In het plangebied zijn wel zoogdiersoorten als Egel *Erinaceus europaeus*, Haas *Lepus europaeus* en Veldmuis *Microtus arvalis* en Huispitsmuis *Crocidura russula* te verwachten. Deze soorten zijn nationaal beschermd (art. 3.10 Wnb), maar vrijgesteld voor de provincie Zuid-Holland (Provinciale Staten van Zuid-Holland 2016). Voor deze soorten geldt de Zorgplicht (art. 1.11 Wnb). Tijdens de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het voorkomen van deze soorten en moeten dieren veilig het plangebied kunnen verlaten.

Beschermde natuurgebieden

In de Wet natuurbescherming wordt onderscheid gemaakt tussen Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Hieronder wordt voor beide nagegaan of vervolgonderzoek noodzakelijk is.

Natura 2000-gebieden

Natura 2000-gebieden zijn op basis van Europese wetgeving beschermd. Elk natuurgebied bevat kenmerkende habitattypen en diersoorten met instandhoudingsdoelen. Bij een ruimtelijke ontwikkeling moet rekening gehouden worden met externe werking op deze natuurgebieden. Hiermee wordt bedoeld dat activiteiten en werkzaamheden, die buiten het Natura 2000-gebied uitgevoerd worden, invloed kunnen hebben op het beschermde Natura 2000-gebied. Geluid, trillingen, lichthinder en stikstofdepositie zijn een aantal voorbeelden van externe effecten die beschermde soorten en/of habitattypen in een Natura 2000-gebied kunnen verstoren of beïnvloeden.

Het plangebied ligt op 5,3 kilometer van het Natura 2000-gebied Haringvliet, 6,7 kilometer van het Natura 2000-gebied Oude Maas en 10,5 kilometer van Natura 2000-gebied Voornes Duin (Figuur 7). De effecten van invloeden zoals trillingen, geluid en licht zijn op deze afstanden uit te sluiten.

De voorgenomen ruimtelijke ingreep brengt wel stikstof in de lucht. Door het gebruik van mobiele werktuigen voor de aanleg en transportbewegingen van en naar het plangebied voor de aanvoer van materiaal, materieel en werknemers komt stikstof vrij. Deze stikstof kan op relatief grote afstand neerdalen op natuurgebieden. De Wet Stikstofreductie en natuurverbetering bevatte een gedeeltelijke vrijstelling van de natuurvergunningsplicht voor de bouwsector. De Raad van State heeft echter op 2 november 2022 geoordeeld dat deze bouwvrijstelling niet meer gebruikt mag worden bij bouw-, sloop- en aanlegprojecten (bron: www.aanpakstikstof.nl). Hierbij wordt geen onderscheid gemaakt tussen woningbouw, utiliteitsbouw en infrastructuur. Aangezien het hier gaat om een activiteit met een tijdelijke stikstofuitstoot in de aanlegfase en een permanente stikstofuitstoot in de gebruiksfase, moet hiervoor een stikstofdepositieberekening gemaakt worden. Aan de hand van een berekening met het AERIUS-rekenmodel moet gekeken worden of voor deze activiteiten een natuurvergunning noodzakelijk is. Door het gebruik van elektrische mobiele werktuigen en elektrische voertuigen kan de uitstoot van stikstof sterk verminderd worden.



Figuur 7. De ligging van het plangebied (bij de rode pijl) ten opzichte van onderdelen van het Natuurnetwerk Nederland (paarse en groene delen) en Natura 2000-gebieden (groen gearceerde delen). Bron: Provincie Zuid-Holland.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlandse netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden en verbindingszones. Het doel van deze ecologische verbindingszones is om dieren en planten in staat te stellen zich veilig te verplaatsen tussen natuurgebieden. Voor het NNN-beleid geldt geen externe werking. Binnen de grenzen van het NNN geldt het 'Nee, tenzij'-principe om nader te toetsen of werkzaamheden/activiteiten effect hebben op de bestaande natuurwaarden. Ingrepen zijn niet mogelijk als de wezenlijke waarden van het gebied worden aangetast. Enkel bij zwaarwegende redenen en wanneer effecten worden gecompenseerd kan een ingreep plaatsvinden.

Het plangebied ligt op 150 meter van het NNN. Het gaat hierbij om een gedeelte van de Bernisse ten noorden van het plangebied (Figuur 7). Het NNN kent geen externe werking. Hierdoor zijn geen effecten te verwachten op de aanwezige natuurwaarden in dit gebied.

Houtopstanden

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 20 bomen gelegen buiten de bebouwde kom. Indien bomen gekapt worden die onder de Wnb vallen dan dient een kapmelding te worden gedaan bij de provincie. Binnen het plangebied staan geen bomen. Derhalve worden geen verbodsbepalingen van de Wnb overtreden.

Conclusies

Op basis van de quick scan is voldoende inzichtelijk gemaakt welke soorten afhankelijk zijn van het plangebied aan de Gemeenlandsedijk Noord te Abbenbroek. De initiatiefnemer is voornemens woningen te bouwen op het braakliggende terrein. De volgende beschermde soorten en functies van de Wet natuurbescherming zijn te verwachten in en rond het plangebied:

Tabel 1. Potentie voor beschermde soorten en functies in het plangebied met beschreven vervolgstappen.

Te verwachten soorten	Potentie gebied	Vervolgstappen
Algemeen voorkomende kleine zoogdieren (Egel en muizen)	Verblijfplaats onder struiken en onder de bomenrij aan de randen plangebied	Zorgplicht (art. 1.11 Wnb)
Algemeen voorkomende amfibieën	Overwintering in strooisellaag onder bomen en voortplanting in water aan de randen plangebied	Zorgplicht (art. 1.11 Wnb)
Algemeen voorkomende broedvogels	Nestgelegenheid op de grond, in talud en in Klimop	Werkzaamheden uitvoeren buiten het broedseizoen of voorkomen van vestiging

De aanwezigheid van andere beschermde soorten of functies kan uitgesloten worden op basis van verspreidingsgegevens en habitatvoorkeuren.

Een stikstofdepositieberekening (voor de aanlegfase en gebruiksfase) met het rekenmodel AERIUS is noodzakelijk om na te gaan of het nieuwbouwproject geen negatieve invloed heeft op nabijgelegen Natura 2000-gebieden.

Aanbevelingen

Broedvogels

- Voorkom vestiging van Oeverzwaluw in zandhopen met steile wanden of gronddepots door flauw aflopende hellingen te maken. Of dek de steile wanden buiten de werktijden af met bijvoorbeeld doeken of steigergaas. Deze maatregelen moeten wel genomen worden vóór het broedseizoen start.
- Voorkom een broedgeval van een zangvogel in de Klimop (Figuur 6) door deze plant buiten het broedseizoen te verwijderen.

Zorgplicht

In het plangebied kunnen kleine zoogdieren en algemeen voorkomende amfibieën voorkomen die onder bescherming van art. 3.10 van de Wet natuurbescherming vallen, maar waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling van ontheffing geldt (Provinciale Staten van Zuid-Holland 2016). Voor deze soorten geldt de Zorgplicht en moet het onnodig doden of verwonden van dieren voorkomen worden. Wanneer bij de aanlegwerkzaamheden dieren worden aangetroffen of plotseling verschijnen dan moeten ze de kans krijgen om het werkterrein te verlaten. Indien dit niet mogelijk is dan moet het dier voorzichtig verplaatst worden naar een geschikte plek in de omgeving buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden.

Laat de stikstofdepositie berekenen

Om het externe effect op Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied nauwkeurig te bepalen is een berekening van de stikstofdepositie middels het rekenmodel AERIUS nodig. Hierbij moet de stikstofuitstoot tijdens de aanleg- en gebruiksfase berekend worden. Wanneer de drempelwaarde overschreden wordt dan zijn maatregelen nodig om de uitstoot te verminderen of te compenseren.

Natuurinclusief bouwen

De ruimtelijke ontwikkeling biedt niet alleen mogelijkheden voor een herinrichting van het plangebied, maar ook om meerwaarde te creëren voor de biodiversiteit (Vink, Vollaard & de Zwarte 2017). Door in de ontwerpfase al te kijken naar mogelijkheden voor het creëren van nest- en verblijfplaatsen kan de nieuwbouw mogelijkheden bieden om ook voor dieren het terrein aantrekkelijk te maken. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het toegankelijk maken van de daken van de toekomstige woningen voor Huismussen. Door extra broedgelegenheid te creëren wordt de lokale populatie van deze bedreigde vogel ondersteund. Hetzelfde geldt voor de inrichting van de tuinen en de keuze voor het type beplanting. Dergelijke maatregelen zijn geen wettelijke verplichting, maar dragen bij aan een vergroting van de biodiversiteit. De aanwezigheid van planten en dieren in de woonomgeving vergroten bovendien het woongenot.

Literatuur

- Boesveld, A. & A. Gmelig Meyling. 2011. Biotoopvoorkeuren van de Platte schijfhoren *Anisus vorticulus*. Zoekbeeld 2011(1): 10-14.
- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff & De Vlinderstichting. 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming – Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
- Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys. 2016. Atlas van de Nederlandse Zoogdieren. Naturalis, Leiden.
- Creemers, R. & J. van Delft (redactie). 2009. De Amfibieën en Reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna deel 9. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- Janssen, J. & J. Schaminée. 2008. Europese natuur in Nederland. Soorten van de Habitatrichtlijn. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- Kranenbarg, J., R. Struijk, M. Schiphouwer, J. Bergsma, K. Didderen & J. Herder. 2015. De vissen van Zuid-Holland. Stichting RAVON, Nijmegen.
- Limpens, H., Mostert, K. & W. Bongers (red). 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep (Dienst Regelingen, brief 26 augustus 2009, kenmerk ffw2009.corr.046).
- Musse, T. 2020. De libellen van Zuid-Holland. Stichting Libellen van Zuid-Holland, Dordrecht.
- Provinciale Staten van Zuid-Holland. 2016. Besluit van Provinciale Staten van Zuid-Holland van 9 November 2016, tot de vaststelling van de Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland, met nummer 6949. Provinciaal Blad nr. 6788, 20 december 2016. Provincie Zuid-Holland, Den Haag.
- Sovon Vogelonderzoek Nederland. 2018. Vogelatlas van Nederland. Broedvogels, wintervogels en 40 jaar verandering. Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen.
- Vink, J., Vollaard, J. & N. de Zwarte. 2017. Stadsnatuur maken/Making Urban Nature. Nai010 uitgevers, Rotterdam.

Websites

- FLORON. 2023. NDFF Verspreidingsatlas planten. Verkregen via <https://www.verspreidingsatlas.nl/planten>, geraadpleegd op 26 januari 2023. Nationale Databank Flora en Fauna, Nijmegen.
- RAVON. 2023 NDFF Verspreidingsatlas amfibieën. Verkregen via <https://www.verspreidingsatlas.nl/amfibieen>, geraadpleegd op 26 januari 2023. Nationale Databank Flora en Fauna, Nijmegen.
- De Vlinderstichting. 2023a. NDFF Verspreidingsatlas dagvlinders. Verkregen via <https://www.verspreidingsatlas.nl/dagvlinders>, geraadpleegd op 20 januari 2023. Nationale Databank Flora en Fauna, Nijmegen.
- De Vlinderstichting. 2023b. NDFF Verspreidingsatlas libellen. Verkregen via <https://www.verspreidingsatlas.nl/libellen>, geraadpleegd op 20 januari 2023. Nationale Databank Flora en Fauna, Nijmegen.
- www.aanpakstikstof.nl

Bijlage – Wettelijk kader

1. Inleiding

De Wet Natuurbescherming is per 1 januari 2017 van kracht en vervangt de Flora- en faunawet, de Boswet en de Natuurbeschermingswet 1998. De informatie hieronder vat de belangrijkste feiten samen met betrekking tot de bescherming van soorten via de Wet natuurbescherming, en is gericht op personen en instanties die te maken krijgen met de wet in het kader van ruimtelijke ontwikkeling, beheer en onderhoud. Uitvoering van de wet valt onder de verantwoordelijkheid van de provincies, met uitzondering van grote infrastructurele projecten aan onder meer waterwegen; daarbij blijft de Rijksoverheid het bevoegd gezag. De inhoud van deze samenvatting betreft in eerste instantie de algemeen geldende verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming en in tweede instantie de Zuid-Hollandse context waarin deze verbodsbepalingen moeten worden toegepast. De aanvullende regelgeving rond bescherming van soorten in Natura 2000-gebieden wordt hier slechts kort besproken.

2. Doel van de Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming beschermt de van nature in Nederland in het wild voorkomende planten en dieren en natuurgebieden.

3. Beschermingsregimes soorten

In de Wet natuurbescherming zijn drie categorieën soorten onderscheiden met een eigen beschermingsregime en daaraan gekoppelde verbodsbepalingen: vogels, habitatrichtlijnsoorten en overige soorten. Een soort kan niet onder meer dan één van deze regimes vallen. Vogels vallen per definitie onder het regime van de Vogelrichtlijn. De Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn betreffen Europese beschermingsregimes waar met de verbodsbepalingen artikel 3.1 en 3.5 in de Wet natuurbescherming in Nederland invulling aan wordt gegeven. Het regime 'andere soorten', artikel 3.10, heeft betrekking op soorten die alleen vallen onder een nationaal beschermingsregime; deze soorten zijn niet vermeld in de Europese richtlijnen. De drie beschermingsregimes met hun verbodsbepalingen zijn hieronder weergegeven.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Artikel 3.5

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel B, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Beschermingsregime andere soorten

Artikel 3.10

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8 (bepalingen dat ontheffing of vrijstelling kan worden verleend, hier niet uitgebreid besproken), met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel B, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de Bosmuis, de Huisspitsmuis en de Veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

4. Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland

De provinciale verordening bevat onder andere regels voor faunabeheereenheden en diverse vrijstellingen voor het bestrijden van schade en het uitvoeren van werkzaamheden. Ook is in de verordening opgenomen voor welke soorten een vrijstelling geldt van de verbodsbepalingen in artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming (zie de soortenlijst verderop onder 'Beschermd andere soorten in Zuid-Holland (artikel 3.10)').

5. Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland

In de provinciale beleidsregel staan onderwerpen als het verlenen van tegemoetkomingen in de faunaschade en de vergunningverlening voor Natura 2000-gebieden.

6. Vogelsoorten met een (potentieel) ongunstige staat van instandhouding in Zuid-Holland (artikel 3.1)

Naar aanleiding van artikel 3.1 lid 5 heeft Bureau Stadsnatuur een lijst opgesteld van vogelsoorten waarbij verstoring van wezenlijke invloed kan zijn op de staat van instandhouding in Zuid-Holland. Het betreft soorten die als broedvogel in de provincie voorkomen en waarvoor onder de Flora- en faunawet reeds een jaarronde bescherming van nestlocaties en vaste rustplaatsen gold (de onder de Flora- en faunawet als 'categorie 1 t/m 4' gekwalificeerde soorten), aangevuld met soorten die op basis van actuele gegevens van Sovon een ongunstige staat van instandhouding kennen (de voorheen als 'categorie 5' gekwalificeerde soorten met een negatieve populatietrend en/of een kleine, kwetsbare populatie) en waarvoor derhalve gemitigeerd of gecompenseerd zou moeten worden in geval van conflicterende ruimtelijke ontwikkeling en beheer. Deze lijst is

niet uitputtend en kan naar aanleiding van ontwikkelingen in de toekomst worden gewijzigd op basis van ecologisch zwaarwegende omstandigheden, zoals veranderingen in populatie-omvang of areaal van een soort. Het effect van de ingreep op de instandhouding van de soort is uiteindelijk leidend in de afweging of sprake is van een beschermde (en daarmee ontheffingsplichtige) situatie. Het gaat om de volgende 85 soorten:

Appelvink	Groene specht	Krooneend	Roerdomp	Tureluur
Baardmannetje	Grote gele kwikstaart	Kwak	Roek	Veldleeuwerik
Blauwe reiger	Grote karekiet	Kwartelkoning	Schalekster	Velduil
Boerenwaluw	Grote mantelmeeuw	Kleine zilverreiger	Slechtvalk	Visdief
Bontbekplevier	Grutto	Lepelaar	Slobeend	Waterral
Boomvalk	Havik	Matkop	Snor	Watersnip
Bosuil	Huisemus	Middelste zaagbek	Sperwer	Wielewaal
Bruine kiekendief	Huiswaluw	Noordse stern	Spotvogel	Wilde eend
Buizerd	Grote zilverreiger	Nachtegaal	Spreeuw	Wintertaling
Dwergstern	Ijsvogel	Oeverwaluw	Sprinkhaanzanger	Woudaap
Eider	Kerkuil	Ooievaar	Steenuil	Wulp
Gele Kwikstaart	Kievit	Patrijs	Steltkluut	Zomertaling
Gierzwaluw	Kleine bonte specht	Porseleinhoen	Stormmeeuw	Zomertortel
Goudvink	Kleine plevier	Purperreiger	Strandplevier	Zilvermeeuw
Graspieper	Kluut	Raaf	Tafeleend	Zwarte roodstaart
Grauwe Klauwier	Kneu	Ransuil	Tapuit	Zwarte stern
Grauwe vliegenvanger	Koekoek	Ringmus	Torenvalk	Zwartkopmeeuw

7. Beschermde habitatrichtlijnsoorten in Zuid-Holland (artikel 3.5)

Soorten uitsluitend vermeld in Bijlage II – Beschermingsregime artikel 3.5 alleen van toepassing in Natura 2000-gebieden.

De volgende 2 soorten zijn sinds 1990 vastgesteld in de provincie Zuid-Holland en vallen uitsluitend in voor deze soorten aangewezen Natura 2000-gebieden onder het beschermingsregime artikel 3.5:

Nauwe korfslak	Zeggekorfslak
----------------	---------------

Soorten vermeld in Bijlage IV – Beschermingsregime artikel 3.5 van toepassing.

De volgende 40 soorten zijn sinds 1990 vastgesteld in de provincie Zuid-Holland en vallen onder het beschermingsregime artikel 3.5:

Groenknolorchis	Steur	Noordse woelmuis	Laatvlieger	Bultrug
Kruipend moerasscherm	Boomkikker	Otter	Meervleermuis	Dwergvinvis
Platte schijffhoren	Heikikker	Bosvleermuis	Rosse vleermuis	Gewone dolfin
Bataafse stroommossel	Kamsalamander	Franjestaart	Ruige dwergvleermuis	Gewone vinvis
Gevlekte witsnuitlibel	Poelkikker	Gewone baardvleermuis	Tweekleurige vleermuis	Griend
Groene glazenmaker	Rugstreeppad	Gewone dwergvleermuis	Vale vleermuis	Potvis
Rivierrombout	Zandhagedis	Gewone grootoorvleermuis	Watervleermuis	Tuimelaar
Houting	Bever	Kleine dwergvleermuis	Bruinvis	Witsnuitdolfijn

8. Beschermde andere soorten in Zuid-Holland (artikel 3.10)

De volgende 35 soorten zijn sinds 1990 vastgesteld in de provincie Zuid-Holland en vallen onder het beschermingsregime artikel 3.10 (NB: betreft uitsluitend als 'wild' gekwalificeerde plantensoorten; bron: *verspreidingsatlas.nl*):

Blaasvaren	Grote leeuwenklauw	Stofzaad	Grote modderkruiper	Grijze zeehond
Bokkenorchis	Karhuizer anjer	Schubvaren	Kwabaal	Steenmarter
Brave hendrik	Kleine wolfsmelk	Smalle raai	Ringslang	Waterspitsmuis
Brede wolfsmelk	Knolspirea	Stijve wolfsmelk	Boommarter	
Bruinrode wespenorchis	Moerasgamander	Tengere veldmuur	Damhert	
Dreps	Naakte lathyrus	Wolfskers	Das	
Echte gamander	Rozenkransje	Aardbeivlinder	Eekhoorn	
Glad biggenkruid	Ruw pazelzaad	Grote vos	Gewone zeehond	

9. Soorten waarvoor in Zuid-Holland een vrijstelling geldt van beschermingsregime artikel 3.10

In Zuid-Holland is een vrijstelling van de verbodsbepalingen artikel 3.10 van toepassing op de volgende 22 soorten:

Bastaardkikker	Aardmuis	Egel	Konijn	Wezel
Bruine kikker	Bosmuis	Gewone bosspitsmuis	Ree	Woelrat
Gewone pad	Bunzing	Haas	Rosse woelmuis	
Kleine watersalamander	Dwergmuis	Hermelijn	Veldmuis	
Meerkikker	Dwergspitsmuis	Huisspitsmuis	Vos	

10. Geïntroduceerde soorten in Zuid-Holland

Soorten die zich door menselijk toedoen buiten hun natuurlijke areaal hebben gevestigd (geïntroduceerde soorten) vallen in Zuid-Holland niet onder de beschermingsregimes van artikel 3.1, 3.5 of 3.10, tenzij sprake is van een populatie die langer dan 50 jaren achtereen heeft standgehouden in de provincie (mond. med. PZH, maart 2017). Voorbeelden in een Zuid-Hollandse context zijn beschermde plantensoorten uitgezaaid vanuit tuinen en Vroedmeesterpad, al dan niet moedwillig geïntroduceerd door terrariumhouders. Plantensoorten die lokaal zijn geïntroduceerd en als 'niet wild' zijn beschouwd in Zuid-Holland, zijn onder meer:

Bruinrode wespenorchis	Knolspirea	Knollathyrus	Echte gamander	Bergnachtorchis	Wilde Weit
------------------------	------------	--------------	----------------	-----------------	------------

Diersoorten die zijn geïntroduceerd en als 'niet wild' worden beschouwd in Zuid-Holland, zijn onder meer:

Boomkikker	Muurhagedis	Vroedmeesterpad	Quaggamossel	Aziatische modderkruiper	Blauwband
------------	-------------	-----------------	--------------	--------------------------	-----------

De beschermde status van soorten als Muskusrat (sinds 1975 gedocumenteerd voor de provincie) en Nijlgans (eerste geval in 1967) kan op grond van het bovengeschetste 50 jaar-criterium ter discussie worden gesteld.

11. Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is een zorgbeginsel (artikel 1.10 en 1.11) opgenomen: de intrinsieke waarde van soorten is vastgesteld in een doelbepaling en geldt voor alle soorten, los van een beschermingsregime. Het is een algemeen geldende fatsoenseis die erop neerkomt dat redelijkerwijs vermijdbare schade aan en verstoring van planten en dieren moet worden voorkomen.

12. Wanneer ontheffing aanvragen?

Wanneer redelijkerwijs kan worden vermoed dat verbodsbepalingen ten gevolge van een voorgenomen activiteit worden overtreden, moet eerst worden bepaald of mitigerende (verzachtende) maatregelen de schade kunnen beperken of tenietdoen zodat het overtreden van het verbod kan worden voorkomen. Wanneer het overtreden van een verbod onvermijdelijk is en er moet worden gecompenseerd voor veroorzaakte schade, dan dient men een ontheffing aan te vragen. Het aanvragen van een ontheffing heeft alleen zin als de functionaliteit van een plangebied voor een beschermde soort voldoende nauwkeurig in beeld is gebracht. Meestal is hier een uitgebreid onderzoek voor nodig waarin rekening wordt gehouden met de seizoensactiviteit van een soort. Dergelijk onderzoek dient aan bepaalde richtlijnen te voldoen op basis waarvan de kwaliteit en volledigheid ervan worden gecontroleerd door de Omgevingsdienst (zie onder). Een randvoorwaarde is daarnaast dat een aanvraag vergezeld dient te gaan van een zogenaamd activiteitenplan. Hierin moet een initiatiefnemer van een potentieel schadelijke handeling het belang van de voorgenomen activiteit onderbouwen en aangeven welke mitigerende en/of compenserende maatregelen ten gunste van de soort(en) in kwestie worden getroffen.

13. Omgevingsvergunning via gemeente

Wanneer er sprake is van een omgevingsvergunning mogen ontheffingen voor beschermde soorten aanhaken. Bij aanhaken moet de gemeente een volledigheidstoets uitvoeren en verzorgt de gemeente de toetsing door de Omgevingsdienst Haaglanden (ODH). Ten behoeve van een aanvraag zijn een onderzoeksrapport met inventarisatiegegevens en een activiteitenplan noodzakelijk. Met de aanvraag van een omgevingsvergunning is een wettelijke beslistermijn gemoeid van maximaal 26 weken. De gehele aanvraag verloopt via de gemeente. Voor meer informatie, zie: <https://www.omgevingsloket.nl>

14. Losse ontheffing via provincie

Wanneer een ontheffing aangevraagd moet worden waarbij geen omgevingsvergunning nodig is, is de beslistermijn 13 weken met maximaal 7 weken verlenging. De gehele aanvraag verloopt via Omgevingsdienst Haaglanden. De leges bedragen EUR 1800,-. Ten behoeve van een aanvraag zijn een onderzoeksrapport met inventarisatiegegevens en een activiteitenplan noodzakelijk. Voor meer informatie en aanvraagformulieren, zie: <https://omgevingsdiensthaaglanden.nl/aanvraag-wet-natuurbescherming.html>

15. Gedragscodes

Gedragscodes in het kader van de Wet natuurbescherming worden alleen gemeentelijk of branchebreed opgesteld en dienen te worden goedgekeurd door het Ministerie van Economische Zaken. Bestaande gedragscodes die zijn goedgekeurd onder de Flora- en faunawet zijn, indien nog niet verlopen, nog altijd geldig voor de soorten die onder de Wet natuurbescherming onder één van de drie beschermingsregimes vallen. Voor nieuwe beschermde soorten waarvoor geen mitigerende maatregelen zijn vermeld in gedragscodes zal mogelijk een ontheffing noodzakelijk zijn. Voor soorten die niet (meer) onder een strikt beschermingsregime vallen hoeft niet per se te worden gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode. Er moet desalniettemin altijd rekening worden gehouden met de wettelijke zorgplicht.

16. Handhaving

Bij een vermoede overtreding van een verbodsbepaling in de Wet natuurbescherming kan handhaving worden ingeschakeld. In Zuid-Holland is de Omgevingsdienst Zuid-Holland-Zuid (OZHZ) hiervoor verantwoordelijk. Voor meer informatie, zie: <https://www.ozhz.nl/themas/natuur/>

Melding van een vermoede overtreding:

Telefoon: 078-770 85 85 / 0888-333 555

mail: meldingwnb@ozhz.nl

website: <https://www.ozhz.nl/themas/natuur/misstand-schade-of-verstoring-gezien/>

Overige contactgegevens:

Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Afdeling Toezicht en Handhaving

Postbus 550

3300 AN Dordrecht